

Літаратура

1. *Knapp, Karlfried*. Intercultural Communication in EESE / Karlfried Knapp [Electronic Resource]. — Mode of Access: <http://www.cs.uu.nl/docs/vakken/bci/programma/intercult.html>. Date of access: 03.01.2003.
2. *Плешакова, А. Ю.* Социально-педагогические условия интернационализации образования: к определению понятия / А. Ю. Плешакова // Научный диалог. — 2014. — № 2 (26): Педагогика. — С. 118–125.

В.Г. Наталевіч
УА БДЭУ (г. Мінск)

РОЛЯ БЕЛАРУСКАЙ МОВЫ Ў ПОЛІЛІНГВАЛЬНАЙ АДУКАЦЫЙНАЙ ПРАСТОРЫ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Светная глабалізацыя, якая разумеецца як нарастанне ўзаемазалежнасці свету (эканамічнай, сацыяльна-культурнай і палітычнай) мае як пазітыўныя, так і негатыўныя наступствы. Сярод пазітыўных вылучым стымуляванне ўплыву на развіццё эканомікі, збліжэнне дзяржаў, узнікненне сацыякультурнага адзінства чалавецтва. Але ёсць і негатыўныя бакі: насаджэнне адзінага стандарту спажывання; ігнараванне эканамічнай і культурна-гістарычнай спецыфікі развіцця розных краін; страта некаторых спецыфічных рыс нацыянальных культур.

Значныя змены грамадскага жыцця ў такіх умовах уплываюць на моўную сферу. У Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь у артыкуле 17 афіцыйна замацаваны дзве дзяржаўныя мовы: беларуская і руская [1, с. 1]. Тэндэнцыя да глабалізацыі сучаснага грамадства прывяла да таго, што ў нашай краіне беларуская мова з'яўляецца малазапатрабаванай ва ўсіх сферах гаспадарчага і грамадскага жыцця. На гэта паказваюць статыстычныя даныя, атрыманыя ў выніку апошняга перапісу насельніцтва Беларусі 2009 года [2, с. 1]. Падчас перапісу беларускую мову назвалі роднай 60% жыхароў краіны, аднак дома на ёй размаўляе толькі 30% насельніцтва. У Мінску толькі 35% насельніцтва ў якасці роднай мовы назвалі беларускую, а маюць зносіны на ёй толькі 6% жыхароў сталіцы. Русіфікацыя ўсіх сфер эканамічнага, грамадскага і культурнага жыцця ў апошні час выклікае асаблівую

заклапочанасць. Варта адзначыць, што ў сучасных умовах лад жыцця чалавека пэўным чынам уніфікуецца, сціраюцца многія нацыянальныя адрозненні, губляецца сувязь чалавека са сваімі каранямі, абясцэньваецца маральны вопыт папярэдніх пакаленняў.

Для вырашэння праблем, звязаных з моўнай сітуацыяй у краіне важная роля належыць сістэме адукацыі. Сутнасць гэтай ролі абумоўлена задачай бесперапыннасці адукацыйнага працэсу, заснаванага на высокім узроўні якасці; міжнародных стандартах, адным з вядучых з’яўляюцца моўная падрыхтоўка.

Пры навучанні мове мы павінны фарміраваць асобу з яе этна-, сацыя-, псіхалагічнымі асаблівасцямі, здольную адчуваць мову як нацыянальную і агульначалавечую каштоўнасць. Мова з’яўляецца найважнейшым атрыбутам нацыі, выражэннем нацыянальнага характару, гісторыі і культуры.

Сучасны этап развіцця беларускага грамадства характарызуецца беларуска-рускім білінгвізмам. Білінгвізм (двухмоўе) — здольнасць індывіда або групы карыстацца папераменна дзвюма мовамі, а таксама рэалізацыя гэтай здольнасці [3, с. 38]. Актыўная інтэграцыя ў сусветную эканамічную прастору не ўяўляецца магчымай без ведання замежных моў, у прыватнасці, англійскай мовы. У сувязі з інтэнсіўным вывучэннем англійскай мовы моўную сітуацыю для значнай колькасці беларусаў можна вызначыць як полілінгвальную. Гэта значыць, што аб’ектыўныя рэаліі сёння складаюцца такім чынам, што ўласцівы беларусам білінгвізм паступова пачынае пераўтварацца ў полілінгвізм.

У такім кантэксце правамерна было б гаварыць пра полілінгвакультурную адукацыю, вынікам якой павінна быць шматмоўе грамадзян. Складнікамі гэтага шматмоўя павінны быць:

- родная беларуская мова, якая замацоўвае ўсведамленне прыналежнасці да свайго ўласнага этнасу;
- руская мова як мова міжнацыянальных зносін, крыніца навукова-тэхнічнай інфармацыі;
- замежная мова, якая дазволіць удзельнічаць у міжнародных праектах, наладзіць кантакты з дзелавымі, навуковымі і адукацыйнымі структурамі ў сусветным супольніцтве.

Развіццё адукацыі сёння характарызуецца пошукамі такой мадэлі перадачы ведаў, якая адпавядала б існуючаму тыпу культуры і сацыяльнай, эканамічнай сітуацыі. Будаўніцтва цывілізаванага грамадства

XXI стагоддзя патрабуе захавання далікатнага балансу паміж культурнымі, нацыянальнымі, глабальнымі ідэнтыфікацыямі, таму моўнае рэгуляванне мае важнае значэнне на ўсіх узроўнях сістэмы адукацыі.

Беларусь перажывае сёння складаны і супярэчлівы перыяд свайго культурна-моўнага развіцця, сведчаннем чаму выступае моўная сітуацыя, што склалася ў краіне. Таму вывучэнне нацыянальнай мовы як аднаго з галоўных індыхатараў адаптацыі чалавека да новых сацыяльна-палітычных і культурных рэалій становіцца сёння актуальнай задачай.

Літаратура

1. Национальный статистический комитет Республики Беларусь [Электронный ресурс]. — 1998-2014. — Режим доступа: <http://belstat.gov.by/perepis-naseleniya/perepis-naseleniya-2009-goda/vyhodnye-reglamentnye-tablitsy/natsionalnyi-sostav-naseleniya-grazhdanstvo/>. — Дата доступа: 05.01.2016.

2. Конституция Республики Беларусь / Национальный правовой интернет-портал Республики Беларусь [Электронный ресурс]. — 2006-2015. — Режим доступа: <http://www.pravo.by/WEBNPA/text.asp?RN=v19402875>. — Дата доступа: 05.01.2016.

3. *Азимов, Э.Г.* Новый словарь методических терминов и понятий (теория и практика обучения языкам) / Э.Г. Азимов, А.Н. Щукин. — Москва: Издательство ИКАР, 2009. — 448 с.

Н.В. Попок, В.О. Виринская
УО БГЭУ (г. Минск)

МЕЖКУЛЬТУРНЫЙ АСПЕКТ РЕКЛАМЫ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ УСЛУГ

Одним из направлений развития современной экономики является стремительно расширяющаяся сфера услуг. В ведущих европейских странах, а также в Японии и Соединенных Штатах Америки, сектор общественных и частных услуг составляет 60–70% от общего объема национального производства.

Сфера услуг является одной из самых перспективных, быстро развивающихся отраслей экономики. По мере усложнения производства и насыщения рынка товарами растет спрос на услуги. Для орга-